

İÇ DENETİMDE YENİ YAKLAŞIMLAR : DIŞ KAYNAK & EŞ KAYNAK KULLANIMI (2)

ALİ RIZA EŞKAZAN

Farklı Seviyelerde Dış Kaynak Kullanımı – Eş Kaynak Kullanımı

Dış kaynak kullanımında hizmetler tamamen bir hizmet sağlayıcıya devredilebileceği gibi firma ihtiyacına göre farklı seviyelerde de dış kaynak kullanım seçenekleri oluşturabilir.

Eş kaynak kullanımı olarak ortaya çıkan bu yaklaşım ile firma çalışanları ve dış kaynak sağlayıcı uzmanın birlikte çalışması veya belirli iş bölümü içerisinde çalışması sağlanabilir.

Neden Eş Kaynak Kullanımı?

- **Sınırlı kaynaklar** : Şirket, yeterli/yetkin kaynaklara sahip olmayabilir.
- **Zamanlama** : Şirket, iç kaynaklarını kullanarak yeni bir ürün/uygulama geliştirecek veya yenileyecek zamana sahip olmayabilir.
- **Maliyet** : Eş Kaynak maliyeti şirket içi uygulama maliyetinden daha az olabilir.

Eş Kaynak Kullanımı, birincil kaynak olarak güçlü bir şirket içi iç denetim departmanına dayanır, departman kaynağının yetmediği durumlarda ve rutin olmayan hizmetler için dış hizmet sağlayıcılarının özel yeteneklerine ihtiyaç duyulduğunda;

- ✓ İç denetim faaliyeti bölümlendirilmiş projeleri,
- ✓ IT denetimleri,
- ✓ Çevresel denetimler,
- ✓ Özel inceleme ve soruşturmalar,
- ✓ Sözleşme denetimleri,
- ✓ Risk değerlemesi ve risk esaslı planlama

vb. hizmetler için kullanılır.

Eş Kaynak Kullanımı yolu ile, şirket içi denetim fonksiyonunun gücü, hizmet sağlayıcı firmanın geniş uzmanlık yelpazesine erişimin faydaları ile birleştirilerek bir sinerji yaratılır.

Eş Kaynak Kullanım Avantajları

Hizmet sağlayıcılar ile eş kaynak uygulamaları şirket içi denetçilerin, uzmanlaşmış teknik beceri ve personeli bulunan firmaya güvenmekle birlikte iç denetim sorumluluğunu elinde tutmasını sağlar.

Eş kaynak kullanımı, yeni sistem yerleştirmek için personel kapasitesi bulunmayan şirketlere destek sağlar.

Eş Kaynak kullanımı, personele uzun dönem yatırımdan tasarruf ederek, şirketin iç denetim fonksiyonundan maksimum değeri elde etmesini sağlar.

Aynı zamanda şirket içi esneklik ve kontrolü sağlar; çünkü projeler herhangi bir yeni personel ilave etmeden hızlı bir biçimde planlanabilir ve yürütülebilir.

Dış / Eş Kaynak Kullanımında Dikkat Edilmesi veya Kontrol Edilmesi Gereken Riskler

Şirketin iç denetim yöneticileri ve personeli ile dış kaynak sağlayıcı arasında iyi başlayan eş kaynak düzenlemeleri olası yetki/uzmanlık alanı savaşları ile sonuçlanabilir.

Şirket personeli ile ilgili bir kaygı ise; eğer eş kaynak kullanımı başarılı olmuş ise, bunun bir dış kaynak düzenlemesine dönebileceği ve hizmet veren firmanın tüm iç denetim fonksiyonunu ele geçirebileceğidir.

Tümüyle dış kaynaktan yararlanan bir iç denetim faaliyeti başlangıçta organizasyonun kendi içindeki personel bütçesinden daha az maliyet oluşturabilir, ama uzun dönemde en iyi seçim olmayabilir.

Bilinçli bir hizmet alan firma tarafından “Başarılı Bilgi Birikimi Stratejileri”ne odaklanması sureti ile dış kaynak sağlayıcı firma yetkinliği değerlendirilebilir ve olası riskleri kontrol altına alınabilir.

- Değişen rekabet şartları ve fırsatlara uyum sağlayabilecek esnekliğe sahip olup olmadığı
- Kaynak kullanımında yatırım ve yeteneklerini arttıracak fırsatları geliştirebilme kabiliyetinin varlığı
- Katma değer devamlılığını sağlamak için sürekli olarak rakiplerden daha yaratıcı alternatifler geliştirebilme yeteneği

- Müşterilerin önem verdiği yeteneklerini ön plana çıkarabilme ve değerlendirme seviyeleri

Değerlendirme

İç Denetim, uzmanlık ve tecrübe gerektiren üst düzey ve stratejik bir fonksiyondur. İşletmeler iç denetim departmanına sahip değiller veya sahip olmasına karşın konunun çözümünü kendi uzmanlık sahası içerisinde düşünmüyorlar ise dış kaynak kullanımından yararlanabilirler.

Dış kaynak / eş kaynak kullanımı ile iç denetim hizmeti etkin ve verimli, aynı zamanda kabul edilebilir bir maliyet ile gerçekleştirilebilir.

Hizmet sağlayıcı firmalar, Bilgi birikimine sahip uluslararası ve/veya ulusal alandaki uzmanları istihdam edebilir, gerektiğinde iç kaynak kullanan firmalar ile daha yaratıcı çözümler ortaya çıkarabilir.

Şirketlerin kendi bünyelerinde gerçekleştirdikleri operasyonları, uzman bilgi ve iş gücünü, firma dışından kaynak kullanarak temin etmeleri yönetim tercihi olarak değerlendirilebilir.

Eş kaynak ve dış kaynak hizmetlerinden yararlanmak uzun vadeli stratejik bir yaklaşım olarak görülmeli, güvenilirlik, kalite, katma değer vb. avantajların kısa sürede elde edilebileceği düşünülmelidir.

Dış kaynak kullanımı, yeniden yapılanmada katkı sağlamakta, yönetim felsefesi ve iş yönetme biçimi olarak ortaya çıkmaktadır.

İç fonksiyonlarda Eş Kaynak yöntemini kullanmak, bir şirket için maliyetleri kısmak ve iç denetim kabiliyetini minimize ederek kontrolü sağlama yoludur.